

El fundador de WikiLeaks, Julian Assange, mostra una edició de The Guardian, un dels diaris que va rebre la filtració de documents sobre l'Afganistan, el passat 26 de juliol.

Una filtració històrica i dolorosa

WASHINGTON ■ Ricard González

El fet que un grup de ciutadans, guiats simplement per l'ideal d'augmentar la transparència a la vida pública, hagi penjat a Internet més de 90.000 documents secrets del Pentàgon no pot deixar de qualificar-se com una fita històrica. Per a estudiar les guerres del segle XX, un historiador podia trigar dècades a aconseguir els informes elaborats sobre el terreny pels soldats. Avui dia, gràcies a la societat de la informació, la capacitat de control per part dels governs ha disminuït i han de témer que qualsevol de les seves accions pugui sortir a la llum pública. Per això, és comprensible que la Casa Blanca hagi reaccionat de forma airada, i no sols hagi condemnat la filtració, sinó que hagi iniciat una campanya contra WikiLeaks, una pàgina web que ja li ha causat nombrosos maldecaps. Ara

bé, si s'analitza el contingut dels documents, la realitat és que no aporten gran cosa al nostre coneixement sobre la guerra de l'Afganistan. Per això, és una història diferent de la filtració dels anomenats "Papers del Pentàgon" que a inicis dels setanta van posar al descobert les mentides del govern dels Estats Units respecte a la guerra del Vietnam, i van minar el suport públic cap a aquesta guerra. Certament, la guerra que ens descriuen els documents filtrats és més bruta, més confusa, i amb menys motius per a l'esperança del que transmeten els oficials dels Estats Units a les seves rodes de premsa. Però l'existència de morts civils en algunes operacions militars, el que anomenen "danys col·laterals", no hauria de ser una gran sorpresa per a ningú, com tampoc les denúncies del doble joc dels serveis secrets del Pakistan o

la utilització d'escamots especials a l'Afganistan per a assassinar els líders talibans. Per tot això, no sembla que la filtració hagi de tenir un efecte gaire important al debat sobre la guerra de l'Afganistan que té lloc al país, ni tampoc a les delicades relacions entre Washington i Islamabad. El mes de desembre serà quan arribarà l'hora de la veritat, ja que la Casa Blanca durà a terme una revisió de la seva estratègia a l'Afganistan. Obama, que ha previst l'inici de la retirada militar a l'estiu del 2011, rebrà fortes pressions des de l'esquerra per a accelerar el replegament, i des de la dreta i l'estament militar per a abocar-hi el major nombre de recursos possible. La voluntat personal d'Obama, més que no pas WikiLeaks, serà la que determinarà el proper capítol en una guerra que ja és la més llarga a la història dels Estats Units.

PARÍS ■ Juli Martí

Víctima de Woody Allen. Poques hores després d'una operació conjunta dels exèrcits de França i Mauritània a Mali, el president Nicolas Sarkozy reconeixia la mort del Michel Germaneau, segrestat des del passat mes d'abril per Al-Qaeda Magrib Islàmic (AQMI). L'alliberament d'aquest col·laborador humanitari de 78 anys era un dels principals objectius de l'acció en comú que s'havia dut a terme en territori malià, tot i que el resultat fou la mort de mitja dotzena de presumptes membres de la banda terrorista. Amb tot, la confusió és gran. Les probabilitats de retrobar el seu cos són ínfimes i ara les autoritats franceses consideren la possibilitat que Germaneau ja fos mort el passat 14 de juliol, dia de la festa nacional francesa a la qual Sarkozy va convidar catorze caps d'estat dels països africans que enguany celebren el cinquantè aniversari de la independència. Entre ells, hi havia Mohamed Ould Abdel Aziz i Amadou Toumani Touré, representants de Mauritània i Mali, respectivament. Sembla ser que durant aquesta visita es van formalitzar els últims acords per poder dur a terme l'operació, tot i que, posteriorment, les autoritats mauritanes han negat que l'atac militar a una base d'AQMI fos per tal d'aconseguir la llibertat de l'ostatge francès. Per al govern de Nouakchott, es tractava d'impedir un atac terrorista des d'una base enmig del Sahel malià del qual els francesos els haurien informat. L'encara ministre d'Afers Exteriors, Bernard Kouchner, s'enlairava cap a la regió per a una visita extraordinària de tres dies amb l'objectiu de coordinar les respostes als mitjans de comunicació i, sobretot, per a evitar que es reproduís el conflicte diplomàtic que ja havia provocat l'alliberament, el febrer passat, d'un altre ostatge francès retingut per una altra cèl·lula de la mateixa organització terrorista. En aquella ocasió, París va aconseguir que Mali alliberés quatre terroristes, tal com reclamava l'AQMI, a canvi de retrobar l'ostatge amb vida. Però els quatre presoners eren reclamats per les autoritats judicials de Mauritània i Algèria, que cridaren els seus ambaixadors a consultes. A París, la premsa recorda que Sarkozy, empantanegat en una espiral d'impopularitat i afers de

EL TEMPS
El cooperant Michel Germaneau, mort per Al-Qaeda.

malbaratament dels recursos de l'estat, pot haver volgut intentar repetir el que havia aconseguit el 2007 amb l'afer de l'alliberament de les infermeres búlgares retingudes a Líbia. Era just l'inici del seu mandat i el president francès hi va enviar la seva esposa per a aconseguir un acord amb Gaddafi. Aquest cop, però, la seva dona està ocupada rodant la propera pel·lícula de Woody Allen i, potser per això, Sarkozy ha hagut d'utilitzar la via militar.

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Chávez torna a amenaçar. Ni una gota més de petroli per als Estats Units, "encara que haguem de menjar pedres", ha declarat el president de Veneçuela, Hugo Chávez en el que suposa una nova escalada verbal contra qui considera el seu principal enemic extern. Quan falten menys de dos mesos per a les eleccions legislatives, el líder bolivarià ha apujat el to de la seva disputa amb Washington, encoratjat per una denúncia provinent de Colòmbia que va comportar la ruptura de relacions diplomàtiques entre els dos veïns sud-americans. Dies enrere, el govern sortint de Bogotà, liderat per Álvaro Uribe, va presentar davant l'Organització d'Estats Americans (OEA) unes imatges que mostren la presumpta presència de rebels de les FARC i l'ELN a l'altre costat de la frontera amb Veneçuela. Chávez va denunciar immediatament que al darrere de les denúncies d'un govern que deixarà el poder en menys d'una setmana hi ha la mà de la Casa Blanca. Chávez mai ha complert la seva amenaça de tallar el subministrament de cru al seu principal client, que compra bona part del petroli veneçolà que representa el 90 % del total de les exportacions d'aquest país. És cert també que l'economia de

Veneçuela es col·lapsaria ràpidament si s'aturés la venda de petroli als Estats Units. No obstant això, el renovat conflicte entre Chávez i Uribe mostra fins on pot arribar la tensió al subcontinent. El president veneçolà va ordenar mobilitzar tropes cap a la frontera, convençut que els Estats Units planegen una invasió al seu territori des de Colòmbia, el seu principal aliat regional. Colòmbia, per la seva banda, ha exigit davant dels fòrums internacionals que Chávez posi fi a una presumpta connivència amb les FARC. Mentrestant, el comerç bilateral se n'ha vist fortament ressentit, amb una caiguda del 70 % dels intercanvis bilaterals. Colòmbia s'ha vist obligada a decretar l'emergència econòmica i social a la seva zona fronterera, dependent de les compres veneçolanes. Les conseqüències negatives de la disputa no han ocultat, no obstant això, que l'escalada ha convingut a interessos de política interna. En el cas de Chávez, perquè ha pogut apel·lar al sentiment nacionalista per a reunir suports abans de les eleccions parlamentàries de setembre. A Chávez

EL TEMPS
El president veneçolà Hugo Chávez.

no se li escapa que la recessió econòmica, acompanyada d'una alta inflació, ha afectat la seva popularitat fins a situar-la per sota del 50 % per primera vegada en onze anys de govern. Uribe, al seu torn, deixa a Juan Manuel Santos, el seu successor, un front obert que l'exministre de Defensa havia intentat tancar amb gestos de bona voluntat cap a Caracas. Les mostres d'acostament que Santos havia exhibit a Chávez són excessives per a Uribe, que ha basat l'èxit del seu govern en la lluita contra els rebels, una sòlida aliança amb Washington i la tensió diplomàtica amb els seus veïns.